

VZI APP „Nacionālais botāniskais dārzs”

Paskaidrojums par valsts pamatbudžeta izpildi 2017.gada 12 mēnešos

1. Finanšiālo rādītāju kopsavilkums 2017.gada 12 mēnešos:

1.1. Pamatbudžets

Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gada 12 mēnešu izpilde	Pārskata perioda plāns	Pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas	Pārskata perioda plāna un izpildes starpība	Pārskata perioda izpildes un iepriekšējā gada 12 mēnešu izpildes izmaiņas (procentos)	Pārskata perioda izpilde pret pārskata perioda plānu (procentos)
1	2	3	4	5=4-2	6=3-4	7=4:2x100-100	8=4:3x100
Resursi izdevumu segšanai	731964	728407	728407	-3557	0	-0.49	100,0
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	731964	728407	728407	-3557	0	-0.49	100,0
Izdevumi – kopā	731964	728407	728407	-3557	0	-0.49	100,0
Atlīdzība	466 318	516332	516332	50014*	0	0	100,0
<i>t.sk. atalgojums</i>	370 890	413862	413862	42972*	0	0	100,0
Finansiālā bilance	0	0	x	x	0	x	x
Naudas līdzekļi	0	0	x	x	0	x	x

*VZI APP „Nacionālais botāniskais dārzs” rīkojums Nr. 36 - s no 02. novembra 2017.g. par finansējuma pārdali transferta robežās.

2. Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos pa programmām (apakšprogrammām)

2.1. Valsts pamatfunkciju īstenošana

- 24.05.00 Zinātniskā institūta „Nacionālais botāniskais dārzs” valsts funkciju nodrošinājums;
- Izdevumu izpilde 2017.gada 12 mēnešos – 100% (EUR 728.4 tūkstoši) pret plānotajiem (EUR 728.4 tūkstoši);
- Apakšprogrammas izpildi nodrošina Valsts zinātniskais institūts – atvasināta publiska persona „Nacionālais botāniskais dārzs”;
- Apakšprogrammas mērķis:
papildināt un uzturēt Latvijas izcelsmes savvaļas un kultūraugu genofonda kolekcijas.
- Galvenās aktivitātes:
 - 1) nodrošināt vietējo un citzemju dzīvo augu kolekciju un Latvijas augu gēnu banku uzturēšanu;
 - 2) veikt Latvijas reto un apdraudēto savvaļas augu sugu izpēti dabiskajās atradnēs;
 - 3) attīstīt Latvijas reto un apdraudēto savvaļas augu sugu genofonda kolekciju veidošanu un uzturēšanu Nacionālajā botāniskajā dārzā;
 - 4) papildināt un uzturēt Latvijas vietējās selekcijas dekoratīvo un pārtikas augu šķirņu genofonda kolekcijas, tai skaitā skujkoku vietējās izcelsmes mutanto formu genofonda dublējošās kolekcijas;
 - 5) organizēt ekspedīcijas kolekciju papildināšanai ar citu reģionu savvaļas izcelsmes augu materiālu;

- 6) nodrošināt piemērotus agrotehniskos apstākļus augu genofonda kolekciju uzturēšanai, turpinot novecojušās un avārijas stāvoklī esošās infrastruktūras atjaunošanas pasākumus;
- 7) intensificēt sabiedrības informēšanu un izglītošanu par augu valsts bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un zinātniskā institūta „Nacionālais botāniskais dārzs” darbību šīs saglabāšanas nodrošināšanā;
- 8) veikt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) – „Nacionālais botāniskais dārzs” dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanu.

3. Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji

2.1. Darbības rezultāts: *skat. tabulu (plāns – izpilde) pielikumā*

Dzīvo un fiksēto augu kolekciju uzturēto vienību apjoms un izmantojuma intensitāte starptautiskajā sēklapmaiņā un vides izglītībā

1) <i>Ex situ</i> uzturēto taksonu skaits gadā	–	13 515
2) <i>Ex situ</i> uzturēto genofonda vienību skaits gadā	–	24 570
3) Uzturēto un ierīkoto ekspozīciju skaits gadā	–	16
4) Uzturēto herbāriju paraugu (lapu) skaits gadā	–	50 385
5) Starptautiskās sēklapmaiņas ietvaros nosūtīto/ saņemto augu materiāla paraugu skaits gadā	–	1176/1589
6) Informatīvu semināru, lekciju, un izglītojošu pasākumu skaits gadā – kopā,	–	167
tai skaitā:		
izglītojošie pasākumi		135
lekcijas		32

Atbilstoši apsaimniekošanas sezonālajai specifikai, nodrošināta īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) „Nacionālais botāniskais dārzs” institucionālā funkcija, dendroloģisko kolekciju zinātniska izvērtēšana un selektīvā saglabāšana.

Nodrošināta ERAF projekta „Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas *Ex situ* infrastruktūras izveide” attīstība (ekspozīcijas pilnveidošana).

Uzturēti un papildināti NBD kolekciju reģistri, kā arī datu bāzes par NBD pētījumos iekļautajiem objektiem.

Tiek uzturētas introducēto augu un vietējās floras ekspozīcijas, izvietotas augu etiķetes, uzturētas esošās kolekcijas.

Uzturēti Latvijas izcelsmes pārtikas augu 165 taksonu vienības. Veikta augu augšanas ritmikas uzskaitē, ogu kvalitātes un ražas uzskaitē. Noteikta ogulāju rezistence pret kaitēkļiem un slimībām.

Nodrošināta uzturēto kolekciju publiskā pieejamība – 2017.gada 12 mēnešos botānisko dārzu apmeklējuši 68811 apmeklētāji (2016.gada 12 mēnešos – 63966 apmeklētāji). Notikušas 115 ekskursijas pa botānisko dārzu gida pavadībā, nodarbības skolēniem - 43, lekcijas - 9. Sadarbībā ar AS „Pasažieru vilciens”, 2017.g. turpināta akcija "Brauc ar vilcienu uz Nacionālo botānisko dārzu" - iespēja apmeklēt botānisko dārzu ar atlaidi, uzrādot derīgu vilciena biļeti. Sadarbības ietvaros izveidots “Ziemassvētku vagoni” ar NBD dāvināto egli un rotājumiem, kurš gada nogalē kursējis maršrutā Rīga-Jelgava.

NBD apmeklētāju piesaistīšanai regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi, koncerti, izstādes:

- 14.02. NBD jaunajā oranžērijā - Inta Teterovska vadītā Jauniešu kora „Balsis” koncerts;
- 16.03. - Ikšķiles Mūzikas un mākslas skolas izstāde „Kur tu teci?”.
- 22.04. – prof. A. Danilāna lekcija par veselīgu dzīvesveidu; pūtēju orķestra "Salaspils", jauniešu deju kolektīvu "Ūsiņš" un "Austriņš" uzstāšanās.
- No 3.05.-8.06. - oranžērijā Maijas Mikoses gleznu izstāde "Ziedošie, skanošie, šalcošie un klusējošie".
- 13.05. - senioru vokālo ansambļu ‘Daugav’s abas malas’ koncerts.

- 18.05. - LU Latvijas vēstures institūta vadošās pētnieces Dr.hist. A.Karlsones lekcija "Tradicionālie krāsaugi Latvijā", (oranžērijas semināru zāle)
- 10.06. - Salaspils svētku ietvaros: lielkoncerts "Es esmu Salaspils"
- No 16.06 - 17.07. - Latvijas Mākslas akadēmijas Tekstilmākslas katedras studentu darbu izstāde " Tekstils un augi".
- 15.07. – "Aristokrātiskais valdzinājums" - seno deju grupas "Magnolia" un dziedātājas Janas Eglītes koncerts;
- 16.09. – Igaunijas pūtēju orķestris (Salaspils pūtēju orķestru festivāla ietvaros); Dānijas radio koris;
- No 5.07- 9.07 – liliju audzētāju biedrības Lillium Balticum" Liliju izstāde;
- No 8. 08.- 23.08. - DU studentu keramikas izstāde;
- No 26.08.- 15.10. - apvienības "Rasas krāsas" bērnu radošo darbu izstāde "No rudzupuķēm līdz zvaigznēm";
- No 29.09. - Latvijas selekcijas šķirņu fotoizstāde "Veltījums";
- No 29.09.- 1.10. - Latvijas selekcijas ziedu un augļu izstāde "Made in Latvia".

Izstādes ārpus NBD: "Veltījums" - eksponēta 5 Latvijas novados;

- No 07.09.-10.09. Dāliju izstāde Latvijas Dabas muzejā.
- 02.12. – A.Svilāna piedalīšanās stāstnieku konkursa "Teci, teci valodiņa" žūrijas komisijā;

Aktualizēts NBD stādu sortiments 2017.gadam (katalogu skatīt NBD mājas lapā).

Tiek apzināts dekoratīvo kultūraugu genofonda apjoms, kas līdz šim nav bijis NBD pētījumu objekts.

2017. mācību gadā Nacionālajā botāniskajā dārzā turpinās skolu izglītības programma ar nodarbībām dažāda vecuma skolēniem. Katra nodarbība sastāv no 2 daļām – ekskursijas un praktiskajiem uzdevumiem darba grupās vai individuāli.

Arī šogad, tāpat kā citogad, notikuši 7 tematiskie gadatirgi: „Cīruļu diena” 22. aprīlī, „Pasaulē augu diena” 13. maijā, „Zāļu diena” 10. jūnijā, “Rožu diena” 16. Jūlijs, “Daiļo dāliju diena” 19. augustā, “Vitamīnu diena” 16. septembrī, “Ražas svētki” 6. oktobris, kuros piedalījušies 727 tirgotāji un 15852 apmeklētāji. Gadu gaitā „Nacionālā botāniskā dārza” stādu gadatirgi kļuvuši jau par tradīciju un svarīgu notikumu dārzkopju dzīvē, pulcējot tirgotājus un pircējus no visas Latvijas. Gadatirgos tiek pārstāvēts arī Nacionālā botāniskā dārza stends, kurā apmeklētājiem iespēja iegādāties NBD audzētos stādus.

Elektroniski izdots gadskārtējais starptautiskās sēklapmaiņas katalogs „Index Seminum - 61 (IS-61)”. Katalogs elektroniski izsūtīts botāniskajiem dārziem un tiem radniecīgām iestādēm uz 578 adresēm. Sekmīgi izieta katalogā piedāvāto sēklu un spraudņu fitosanitārā pārbaude.

Atbilstoši pieprasījumiem nosūtīti 1176 sēklu paraugi, saņemti 1589 paraugi.

Uzturēti sakari ar 515 pasaules botāniskajiem dārziem un radniecīgām iestādēm.

Uzturēts Latvijas izcelsmes pārtikas augu taksonu un genofonda vienību skaits 97.

Uzturētas Latvijas savvaļas augu taksonu un genofonda vienības 479.

Uzturētas Latvijas izcelsmes dekoratīvo augu kultivāru taksonu un genofonda vienību skaits telpaugu kolekcijā 2100 taksonu ar 412 ģintīm, kurās ietilpst 116 dzimtas.

Uzturēts NBD kolekciju augu reģistrs (ierakstu skaits 22950), uzturēts Latvijas dendrofloras reģistrs (ierakstu skaits 22395), uzturēts NBD apzināto dižkoku reģistrs – 2953, telpaugu reģistrs - 1716, siltumnīcu puķu reģistrs - 438.

Uzturētas āra dekoratīvo un pārtikas, kā arī telpaugu ekspozīcijas - 16.

Veikti dendrārija ekspozīciju labiekārtošanas darbi – celiņu izbūve, augsnes sagatavošanas darbi stādījumu paplašināšanai. Kokaugu kolekcija papildināta ar 386 genofonda vienībām. Paplašināta dendrārija fitoģeogrāfiskās daļas stādījumu teritorija, kur galvenokārt stādītas genofonda vienības ar savvaļas izcelsmi. Turpināti pīlādžu *Sorbus*, lazdu *Corylus*, ķiršu *Cerasus*,

ievu *Padus* savvaļas taksonu fenoloģiskie novērojumi un dokumentēšana. Dendrārija ekspozīcijas papildinātas ar 11 viršu un ēriku šķirnēm. Veikti kokaugu kopšanas darbi dendrārija teritorijā, zinātniskajā kokaudzētavā veikta taksonu verifikācija un atlase nākamai sezonai. Ziemeļiem sagatavots viss esošais un turpmāk eksponējams materiāls.

Kolekcijās *in vitro* uzturēti 480 taksoni.

Latvijas simtgadei veltītajā krāšņumaugu ekspozīcijā izstādītas Latvijas selekcijas dienziendes - 115 šķirnes, iestādītas sīpolpuķes.

Sagatavotas 36 populārzinātniskās publikācijas. Novadītas NBD darbinieku (A.Karlsone, L.Bleidele, L.Strode, I.Nereta, G.Jakobsone, D. Megre, D. Roze, D. Kļaviņa, Z. Purne, L.Višņevska), kā arī vieslektoru (A.Karlsone, A.Danilāns, G.Grants) lekcijas, semināri un sniegtas konsultācijas, intervijas žurnāliem „Ievas Dārzs”, „Ievas Māja”, „Dārza Pasaule”, „Praktiskais Latvietis”, (Z.Purne, I.Nereta, S.Rožkalne, D. Roze, L. Strode, A.Svilāns).

Ņemta dalība 3 TV raidījumos: LNT Brokastis (Z.Purne); 900 sekundes (A.Svilāns).

Ņemta dalība 4 radio raidījumos (A.Svilāns, Z.Purne).

Apmeklētas zinātniskās konferences (L.Strode, D.Megere, D.Roze, A.Bojāre, D.Kļaviņa, A.Svilāns, L.Semerova, M.Semerova, D.Kļaviņa).

Ņemta dalība ES Botānisko dārzu konsorcijs sanāksmē, kur notika ES Botānisko dārzu stratēģijas sagatavošana; plānu apspriede par Pasaules botānisko dārzu kongresu Ženēvā, EUROGARD konferenci Lisabonā 2018.g., Eastcentgard konferenci 2017.g.oktobrī Budapeštā. Rezultātā iegūta pieredze par ES BD sadarbību un kopējiem plāniem (L.Višņevska).

Sagatavotas un iesniegtas reklāmas radio, laikrakstos un interneta vietnēs, izveidoti informatīvie materiāli, izsūtīti 28 paziņojumi preseī par NBD aktualitātēm. Tiek atjaunota un papildināta informācija NBD mājas lapā un sociālajos tīklos Facebook.com, Twitter.com un Draugiem.lv.

Izveidota un pieejama NBD mājas lapā datubāze “Latvijas selekcijas slavas zāle” ar datiem par latviešu selekcionāru izveidotām šķirnēm, ar uzsvaru uz krāšņumaugiem, kurā pašreiz ir 618 šķirņu apraksti.

NBD 2017.gadā ir noslēgti jauni un turpināti vairāki 2016. gadā uzsākti Latvijas vides aizsardzības fonda finansēti projekti no apakšprogrammas 21.02.00 „Vides aizsardzības projekti”. Projektu kopējais finansējums sastāda EUR 2 miljonus 841.6 tūkstošus:

- „Latvijas izcelsmes pārtikas un dekoratīvo augu kolekcijas ekspozīcijas paplašināšana un pieejamības nodrošināšana”; Projekts noslēdzies 30.05.2017.g., Finansējums 96,4 EUR, izpilde 100%;
- „Latvijas izcelsmes dekoratīvo augu ekspozīcijas un virtuālās „Nacionālās selekcijas slavas zāles” izveide NBD Salaspilī”. Projekts noslēdzies 30.10.2017.g. Finansējums 79.9 tūkstoši EUR, izpilde 100%;
- „Izvērtējums par Bioloģiskās daudzveidības konvencijas Nagojas Protokola ratificēšanu”. Projekts noslēdzies 30.11.2017.g. Sagatavots jurista slēdziens un rekomendācijas par Latvijas pievienošanu Nagojas protokolam. Finansējums 10.7 tūkstoši EUR, izpilde 91%.

Uzsākts arī jauns, Latvijas vides aizsardzības fonda finansēts, apakšprogrammas 21.02.00 „Vides aizsardzības projekti” projekts trīs gadu garumā no 2017.-2019. gadam, kopējais finansējums EUR 607,8 tūkstoši:

- „Nacionālā botāniskā dārza *Ex situ* genofonda kolekciju un ekspozīciju uzturēšanas un eksponēšanas daļēja nodrošināšana.

Kā arī aprīlī 2017.g. uzsākts un turpinās līdz 31.01.2018.g. Latvijas vides aizsardzības fonda finansēts, apakšprogrammas 21.00.00 „Vides aizsardzības projekti”:

- projekts “Dažu izzūdošo un sarūkošo augu sugu dzīvotspējas analīze *in* un *ex situ*”, kopējais finansējums EUR 7,5 tūkstoši.

Turpinās arī 2014.gada nogalē uzsāktais valsts pētījumu programmas „Latvijas ekosistēmu vērtība un tās dinamika klimata ietekmē” (EVIDEnT) projekta:

- „Bioloģiskā daudzveidība un tās loma starp citiem ekosistēmu pakalpojumiem” apakšprojekta „Aizsargājamo sugu un to biotopu izpēte *in situ* un *ex situ* saglabāšanā” zinātniskais darbs (4.posms). Projektu finansē Studiju un zinātnes administrācija, finansējums 2017.gadam 19,7 tūkstoši EUR.

Kā arī oktobrī 2017.g. uzsākts un turpinās līdz 30.11.2018.g. Dabas aizsardzības pārvaldes finansēts projekts:

- “Meža silpurenju *Pulsatilla patens* atradņu Gaujas Nacionālajā parkā un dabas parkā “Ogres Zilie kalni” ietekmējošo faktoru izvērtējumu un apsaimniekošanu”, kopējais finansējums EUR 17 tūkstoši.

Kā arī jūnijā 2017.g. noslēgts Sadarbības līgums ar Latvijas vides aizsardzības fonda administrāciju un turpinās līdz 2021.g. par kopējo finansējumu EUR 2 002 666.10 Kohēzijas fonda līdzfinansējums 85% jeb 1 702 266.19 eur un Valsts budžeta līdzfinansējums 300 399.91 eur.

- par projekta “Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru” atbalstāmo darbību īstenošanu.

Uzturēta NBD kompetencē esošās augu valsts bioloģiskās daudzveidības *ex situ* izpētes un saglabāšanas infrastruktūra.

Uzturēta nozares zinātniskās literatūras grāmatu krātuve 3000 vienības.

NBD sekmīgi īstenojis 2017. gadā plānotos darbus prioritāro pasākumu un jauno politikas iniciatīvu ietvaros projekta

- „Dabas kapitāla izmantošana zaļās tautsaimniecības veicināšanā” pasākumu īstenošanā.

JPI pasākumam piešķirtā finansējuma izdevumu izpilde 12 mēnešos 100% jeb EUR 152.6 tūkstoši pret plānotajiem EUR 152.6 tūkstošiem t.sk.:

1. NBD funkcionējošas etnogrāfiskās lauku sētas un dārza rekonstrukcija 1. kārtā EUR 143880 pret plānotajiem EUR 143880;
 2. Pabeigta iežu un minerālu brīvdabas ekspozīcijas izveidošana: sagatavots informatīvo stendu saturs un uzstādīti informatīvie stendi EUR 6450 pret plānotajiem EUR 6450;
 3. NBD kolekcijas pieejamības nodrošināšana EUR 1313 pret plānotajiem EUR 1313 t.sk.:
 - Iegādāta brīvdabas ekspozīcijas nojume un automātiskā tērauda nojume.
- Pasākuma, ar mērķi veikt invāzijas tendences uzrādījušo citzemju augu sugu izplatības monitoringu, īstenošanai apgūts finansējums EUR 7,1 tūkstotis, t.sk.:
 - iegādāta zemes frēze un dārzkopības inventārs.

Nr. p.k.	Izdevumu pozīcijas nosaukums	Izpilde 2017.gada 12 mēnešos, EUR
	<i>Plānotie izdevumi pārskata periodā</i>	72 84 07
	<i>Veiktie izdevumi pārskata periodā</i>	72 84 07
	<i>Plānoto un veikto izdevumu starpība</i>	0
	<i>Veiktie izdevumi pret plānotajiem (procentos)</i>	1 00,0
	Izdevumi kopā	72 84 07
1.	Personāla izmaksas	51 63 32
1.1.	Atalgojums	41 38 62

1.2.	Darba devēja VSAOI, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas	10 24 70
2.	Komandējumi un dienesta braucieni	0
3.	Pakalpojumu izdevumi	2 75 61
1.1.	pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumi	49 76
1.2.	izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	18 94
1.3.	iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	51 67
1.4.	remontdarbi un iestādes uzturēšanas pakalpojumi	1 36 56
1.5.	iekārtu un aparatūras īre un noma	18 33
1.6.	citi pakalpojumi	35
4.	Krājumu, materiālu, energoresursu, preču un inventāra iegādes izdevumi	2 62 57
1.1.	inventāra un biroja preču iegāde	38 32
1.2.	degvielas, kurināmā un enerģētisko materiālu iegāde	8 81
1.3.	iestādes uzturēšanas materiālu iegāde	1 63 80
1.4.	kūdras, minerālmēsli, augu aizsardzības un citu kolekciju uzturēšanai nepieciešamo materiālu iegāde	51 64
5.	Budžeta iestāžu nodokļu maksājumi	56 18
6.	Kapitālie izdevumi (pamatkapitāla veidošana)	15 26 39

NBD direktors Andrejs Svilāns

Smukša

Tālr. 679 45 45 7

valentina.smuksa@nbd.gov.lv